

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ดินและปุ๋ย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เกษตรนาข้าว เกษตรคู้บ้าน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ดินและปุ๋ย
รายวิชา การงานอาชีพ รหัสวิชา ง๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ดินและปุ๋ย

ดินและปุ๋ย เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเจริญเติบโตของพืช ซึ่งการปลูกพืชให้ได้ผลดีจะต้องรู้จักคุณสมบัติของดินและปุ๋ยชนิดต่างๆเพื่อจะได้เลือกดินและปุ๋ยที่เหมาะสมกับพืช

ที่จะปลูกได้

ประเภทของดินที่ใช้ในการเพาะปลูก

๑. **ดินเหนียว** เป็นดินที่มีช่องว่างระหว่างเนื้อดินเล็ก เนื้อดินละเอียด สามารถอุ้มน้ำได้ดีกว่าดินชนิดอื่นๆ เพราะเนื้อดินจับตัวกันแน่น แต่จะระบายน้ำไม่ดี เมื่อดินแห้งจะมีความแข็งมาก

๒. **ดินร่วน** เป็นดินที่มีช่องว่างระหว่างเนื้อดินไม่เล็กและไม่ใหญ่เกินไป เนื้อดินโปร่ง มีธาตุอาหารที่พืชต้องการสามารถเก็บน้ำและระบายน้ำได้ดี ทำให้ดินมีความชุ่มชื้น จึงเหมาะกับการปลูกพืชผักมากที่สุด

๓. **ดินทราย** เป็นดินที่มีทรายปนอยู่มากจึงมีเนื้อหยาบร่วน มีช่องว่างระหว่างเนื้อดินใหญ่ ระบายน้ำได้ง่ายเก็บน้ำไม่ได้จึงไม่เหมาะต่อการปลูกพืช

๔. **ดินร่วนปนทราย** จะมีลักษณะของดินร่วนและดินทรายผสมกันสามารถเก็บน้ำได้พอสมควรจึงสามารถใช้ปลูกพืชได้

ประเภทของปุ๋ย

๑. ปุ๋ยอินทรีย์ เป็นปุ๋ยที่ได้จากซากพืช ซากสัตว์ หรือมูลของสิ่งมีชีวิตต่างๆ แบ่งออกเป็น ๔ ชนิด ได้แก่

๑. ปุ๋ยคอกได้จากมูลสัตว์ เช่น มูลควาย มูลวัว เป็นต้น
๒. ปุ๋ยพืชสดได้จากการไถกลบพืชลงไปดิน
๓. ปุ๋ยหมักได้จากการหมักซากพืชกับมูลสัตว์บางชนิด แล้วทิ้งไว้ระยะหนึ่งจึงนำไปใช้

๔. ปุ๋ยชีวภาพได้จากการหมักซากพืชผสมกับกากน้ำตาล แล้วทิ้งไว้ระยะหนึ่งจึงนำไปใช้

๒. ปุ๋ยอนินทรีย์ หรือปุ๋ยวิทยาศาสตร์หรือปุ๋ยเคมี จะได้จากการสังเคราะห์แร่หินหรือสารเคมีออกมาในรูปของเหลว แบ่งออกเป็น ๒ ชนิด ได้แก่

๑. ปุ๋ยเดี่ยวเป็นปุ๋ยที่มีธาตุอาหารหลักเป็นองค์ประกอบเพียงธาตุเดียว
๒. ปุ๋ยผสมเป็นปุ๋ยที่มีธาตุอาหารหลักเป็นองค์ประกอบตั้งแต่ ๒ ธาตุขึ้นไป